

RAPORT Z WIZYTACJI
(profil ogólnoakademicki)

dokonanej w dniach 1-2 czerwca 2017
na kierunku *filologia nowogrecka* prowadzonym
na Wydziale Artes Liberales Uniwersytetu Warszawskiego

Warszawa, 2017

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	4
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej.....	4
1.2. Informacja o procesie oceny	4
2. Podstawowe informacje o programie kształcenia na ocenianym kierunku.....	5
3. Ogólna ocena spełnienia kryteriów oceny programowej	6
4. Szczegółowy opis spełnienia kryteriów oceny programowej.....	7
Kryterium 1. Koncepcja kształcenia i jej zgodność z misją oraz strategią uczelni.....	7
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1.....	7
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	10
Dobre praktyki	10
Zalecenia	11
Kryterium 2. Program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia	11
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2.....	11
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	15
Dobre praktyki	16
Zalecenia	16
Kryterium 3. Skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia	16
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3.....	16
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	19
Dobre praktyki	19
Zalecenia	19
Kryterium 4. Kadra prowadząca proces kształcenia	19
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4.....	20
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	21
Dobre praktyki	21
Zalecenia	21
Kryterium 5. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia.....	22
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5.....	22
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	23
Dobre praktyki	23
Zalecenia	23
Kryterium 6. Umiejdzynarodowienie procesu kształcenia	23
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6.....	23
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	24
Dobre praktyki	24
Zalecenia	24
Kryterium 7. Infrastruktura wykorzystywana w procesie kształcenia	24
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7.....	24

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	25
Dobre praktyki	26
Zalecenia	26
Kryterium 8. Opieka nad studentami oraz wsparcie w procesie uczenia się i osiągnięcia efektów kształcenia	26
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8.....	26
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	28
Dobre praktyki	28
Zalecenia	28
8. Ocena dostosowania się jednostki do zaleceń z ostatniej oceny PKA, w odniesieniu do wyników bieżącej oceny.....	28
Załączniki:	28
Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia.....	28
Załącznik nr 2. Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego	29
Załącznik nr 3. Ocena wybranych prac etapowych i dyplomowych.....	33
Załącznik nr 4. Wykaz nauczycieli akademickich, którzy mogą być zaliczeni do minimum kadrowego kierunku (spośród nauczycieli akademickich, którzy złożyli oświadczenie o wyrażeniu zgody na zaliczenie do minimum kadrowego).....	40
Załącznik nr 5. Wykaz nauczycieli akademickich, którzy nie mogą być zaliczeni do minimum kadrowego kierunku (spośród nauczycieli akademickich, którzy złożyli oświadczenie o wyrażeniu zgody na zaliczenie do minimum kadrowego).....	40
Załącznik nr 6. Wykaz modułów zajęć, których obsada zajęć jest nieprawidłowa	40
Załącznik nr 7. Informacja o hospitowanych zajęciach i ich ocena	41

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodniczący: prof. dr hab. Andrzej Derdziuk OFMCap, członek PKA

członkowie:

1. dr hab. Hubert Wolanin - ekspert PKA
2. prof. dr hab. Elżbieta Wesołowska - ekspert PKA
3. dr Jacek Lewicki - ekspert ds. postępowania oceniającego
4. Paweł Adamiec - ekspert ds. studenckich

1.2. Informacja o procesie oceny

Ocena jakości kształcenia na kierunku *filologia nowogrecka* prowadzonym na Wydziale „Artes Liberales” Uniwersytetu Warszawskiego została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez PKA na rok akademicki 2016/2017. Kierunek *filologia nowogrecka* powstał z przekształcenia kierunku *studia helleńskie* prowadzonego w ramach Instytutu Badań Interdyscyplinarnych „Artes Liberales” (1.10.2012 r. - wg danych w POL-on), który uzyskał ocenę pozytywną w wyniku akredytacji z 2011 r.

Wizytacja kierunku *filologia nowogrecka* została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z procedurą obowiązującą od 12.01.2017 r. Raport Zespołu Oceniającego został opracowany po zapoznaniu się z przedłożonym przez Uczelnię raportem samooceny oraz na podstawie przedstawionej w toku wizytacji dokumentacji, spotkań i rozmów przeprowadzonych z władzami Uczelni i Wydziału „Artes Liberales”, pracownikami i studentami ocenianego kierunku, hospitacji zajęć, przeglądu infrastruktury dydaktycznej oraz oceny losowo wybranych prac dyplomowych i etapowych.

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w Załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o programie kształcenia na ocenianym kierunku

(jeśli kierunek jest prowadzony na różnych poziomach kształcenia, informacje należy przedstawić dla każdego poziomu kształcenia)

Nazwa kierunku studiów	<i>filologia nowogrecka</i>	
Poziom kształcenia (studia I stopnia/studia II stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia I stopnia	
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	stacjonarne	
Nazwa obszaru kształcenia, do którego został przyporządkowany kierunek (w przypadku, gdy kierunek został przyporządkowany do więcej niż jednego obszaru kształcenia należy podać procentowy udział liczby punktów ECTS dla każdego z tych obszarów w liczbie punktów ECTS przewidzianej w planie studiów do uzyskania kwalifikacji odpowiadającej poziomowi kształcenia)	obszar nauk humanistycznych	
Dziedziny nauki/sztuki oraz dyscypliny naukowe/artystyczne, do których odnoszą się efekty kształcenia na ocenianym kierunku (zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 8 sierpnia 2011 w sprawie obszarów wiedzy, dziedzin nauki i sztuki oraz dyscyplin naukowych i artystycznych, Dz.U. 2011 nr 179 poz. 1065)	dziedzina nauk humanistycznych, dyscypliny: - językoznawstwo, - kulturoznawstwo, - literaturoznawstwo	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS przewidziana w planie studiów do uzyskania kwalifikacji odpowiadającej poziomowi kształcenia	6 semestrów, 180 ECTS	
Specjalności realizowane w ramach kierunku studiów	Bez specjalności	
Tytuł zawodowy uzyskiwany przez absolwentów	licencjat	
Liczba nauczycieli akademickich zaliczanych do minimum kadrowego	9	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	45	n/d
Liczba godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów na studiach stacjonarnych	1470	n/d

3. Ogólna ocena spełnienia kryteriów oceny programowej

Kryterium	Ocena stopnia spełnienia kryterium ¹ Wyróżniająca / W pełni / Zadawalająca/ Częściowa / Negatywna
Kryterium 1. Koncepcja kształcenia i jej zgodność z misją oraz strategią uczelni	W pełni
Kryterium 2. Program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia	W pełni
Kryterium 3. Skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia	W pełni
Kryterium 4. Kadra prowadząca proces kształcenia	W pełni
Kryterium 5. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia	W pełni
Kryterium 6. Umiejdzynarodowienie procesu kształcenia	W pełni
Kryterium 7. Infrastruktura wykorzystywana w procesie kształcenia	W pełni
Kryterium 8. Opieka nad studentami oraz wsparcie w procesie uczenia się i osiągania efektów kształcenia	W pełni

Jeżeli argumenty przedstawione w odpowiedzi na raport z wizytacji lub wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy będą uzasadniały zmianę uprzednio sformułowanych ocen, raport powinien zostać uzupełniony. Należy, w odniesieniu do każdego z kryteriów, w obrębie którego ocena została zmieniona, wskazać dokumenty, przedstawić dodatkowe argumenty i informacje oraz syntetyczne wyjaśnienia przyczyn, które spowodowały zmianę, a ostateczną ocenę umieścić w tabeli 1.

Tabela 1

Kryterium	Ocena spełnienia kryterium ¹ Wyróżniająca / W pełni / Zadawalająca/ Częściowa
Uwaga: należy wymienić tylko te kryteria, w odniesieniu do których nastąpiła zmiana oceny	

¹ W przypadku gdy oceny dla poszczególnych poziomów kształcenia różnią się, należy wpisać ocenę dla każdego poziomu odrębnie.

4. Szczegółowy opis spełnienia kryteriów oceny programowej

Kryterium 1. Koncepcja kształcenia i jej zgodność z misją oraz strategią uczelni

1.1. Koncepcja kształcenia

1.2. Badania naukowe w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem studiów

1.3. Efekty kształcenia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

1.1.

Koncepcja kształcenia, realizowana na kierunku filologia nowogrecka prowadzonym przez Wydział „Artes Liberales” Uniwersytetu Warszawskiego, jest zgodna z misją i strategią Uczelni (uchwalonymi przez Senat UW odpowiednio 26. 09. 2001 r. i 17. 12. 2008 r.), a także z misją i strategią Wydziału (przyjętymi przez Radę Wydziału 29. 10. 2015 r.). Przez aktywne włączanie studentów w realizowane na Wydziale projekty badawcze oraz uwzględnianie w programach nauczania treści związanych z prowadzonymi przez nauczycieli badaniami, realizowane są te elementy misji Uczelni, które w przywołanych dokumentach przyjęły postać zapisów mówiących o jedności nauki i nauczania jako o fundamencie działania Uniwersytetu oraz o rozwijaniu wrażliwości badawczej i doskonaleniu umiejętności warsztatowych studentów w bezpośrednim kontakcie z nauczycielami. Treści programowe, obejmujące dzieje, literaturę i kulturę Grecji od starożytności po współczesność, uświadamiające nierozzerwalny związek kultury europejskiej ze śródziemnomorskimi źródłami jej systemu wartości i instytucji, wpisują się w społeczną misję Uniwersytetu, której istotą – w myśl stosownych zapisów – jest oferowanie takiej wiedzy, która pozwala poznawać i rozumieć otaczający świat, zapewnia wysokie kwalifikacje zawodowe oraz przygotowuje do odpowiedzialnego pełnienia funkcji publicznych. Kształtowanie w ramach obywatelskiej misji Uniwersytetu szacunku dla odmienności, poszanowania godności, umiejętności współpracy i wymiany poglądów zapewnione jest przez stworzenie możliwości odpowiedniego doboru przedmiotów kształcących w zakresie tzw. „kompetencji miękkich”, a także poprzez nadanie większości prowadzonych kursów formuły konwersacyjnej, ćwiczeniowej bądź seminaryjnej. Przekazywana studentom wiedza na temat roli dziedzictwa antycznej Grecji i Bizancjum w kształtowaniu oblicza nowożytnej Grecji i Europy odpowiada postulatowi kulturowej misji Uniwersytetu, zakładającej syntezę wartości uniwersalnych i lokalnych oraz łączenie wiedzy o uniwersalnym znaczeniu z szacunkiem dla tożsamości historycznokulturowej regionów i państw.

Przyjęta na ocenianym kierunku koncepcja kształcenia odpowiada także strategii Uczelni. Wprowadzenie do programu nauczania obowiązkowych kursów literaturoznawstwa i językoznawstwa oraz zobligowanie studentów do zaliczenia określonej liczby zajęć ogólnouniwersyteckich do wyboru, o szerokiej i zróżnicowanej tematyce, koreluje z ujętym w strategii Uczelni postulatem zapewnienia wszechstronnego, akademickiego wykształcenia, a nie tylko kierunkowego i specjalistycznego. Z drugiej strony, z uwagi na swą elitarność wynikającą ze specyfiki wiedzy i umiejętności specjalistycznych nabywanych przez studentów, kierunek odpowiada dążeniom Uniwersytetu do stworzenia szerokiej i bogatej oferty edukacyjnej oraz do umożliwienia studiowania zarówno na kierunkach cieszących się dużą popularnością wśród kandydatów, jak i na kierunkach unikatowych. Ważnym elementem strategii Uczelni jest również wzmocnienie praktycznych elementów nauczania, zapewniających lepsze przygotowanie absolwentów do przyszłego życia zawodowego; koncepcja kształcenia na ocenianym kierunku zakłada uzyskanie przez studentów kompetencji językowych na poziomie B2 w zakresie dwóch języków obcych, a także obowiązek odbycia praktyk studenckich w instytucjach kultury, edukacji bądź administracji dla wszystkich studentów. Funkcjonujący w prowadzącej kierunku Jednostce system oceny i doskonalenia jakości kształcenia, a także system rekrutacji studentów i doboru kadry, odpowiadają strategii i polityce zapewnienia jakości Uczelni. W mniejszym stopniu koncepcja kształcenia na ocenianym kierunku uwzględnia wykorzystywanie zdalnych metod nauczania, które w myśl

strategii Uczelni winny być rozwijane i wykorzystywane jako element uzupełniający na studiach magisterskich i licencjackich, szczególnie przy nauczaniu języków obcych. Poziom merytoryczny zespół nauczającego gwarantuje uwzględnienie w treściach objętych programem nauczania postępu w dziedzinie nauki i w dyscyplinach naukowych, z których kierunek się wywodzi i do których odnoszą się efekty kształcenia. Bliska współpraca z instytucjami i uczelniami greckimi, a także udział kadry i studentów w międzynarodowych projektach badawczych oraz zagranicznych wyjazdach studyjnych i stypendialnych, umiędzynarodawiają proces kształcenia. Wykorzystywanie wyników ankiet studenckich (przygotowywanych i analizowanych przez Pracownię Ewaluacji Jakości Kształcenia UW), przeprowadzanie od bieżącego roku akad. ankiet „oczekiwań” (wśród studentów I roku) i ankiet „satysfakcji”, organizowanie dwukrotnie w ciągu roku spotkań kadry ze studentami, z udziałem prodziekana ds. studenckich i przedstawicieli Wydziałowego Zespołu ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia, a także konsultowanie założonych efektów kształcenia z członkami powołanego na Wydziale w roku 2016 Consilium, złożonego ze specjalistów od rynku pracy i potencjalnych pracodawców, oraz pozyskiwanie opinii na temat profilu absolwenta od placówek dyplomatycznych, szkół językowych, wydawnictw (jako oferentów praktyk studenckich i pracodawców), umożliwia udział interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych w korygowaniu koncepcji kształcenia i jej planowaniu. Poważna reforma programu kształcenia przyjęta została przez Radę Wydziału w kwietniu 2016 i wprowadzona w życie od roku akad. 2016/2017. Kierunek, powstały jako pierwszy tego typu w kraju i jeden z dwu obecnie prowadzonych na polskich uczelniach, z natury rzeczy ma charakter nowatorski; w ustalaniu i modyfikowaniu koncepcji kształcenia, w szczególności nauczania języka nowogreckiego, wykorzystywana jest współpraca z Centrum Języka Greckiego, instytucją greckiego Ministerstwa Edukacji, Badań Naukowych i Wyznań Religijnych. Najważniejszym elementem planu rozwoju kierunku jest uruchomienie studiów II stopnia; dotychczas absolwenci kontynuowali studia na kierunkach pokrewnych (cywilizacja śródziemnomorska, inne filologie, archeologia śródziemnomorska).

1.2.

W Jednostce prowadzone są badania w obszarze i dziedzinie nauk humanistycznych, w takich dyscyplinach naukowych jak literaturoznawstwo, językoznawstwo i kulturoznawstwo. Badania w zakresie literaturoznawstwa obejmują literaturę Grecji starożytnej (dramat antyczny), literaturę Bizancjum (*Dijenis Akritas* i pieśni cyklu akrytyckiego), recepcję literatury Bizancjum (bizantyńskie dramaty Kazandzakisa), literaturę nowogrecką (poezja Kawafisa i jej recepcja w różnych kręgach językowo-kulturowych Europy), literaturę greckocypryjską, recepcję greckiego antyku w literaturze polskich romantyków, polską literaturę podróżniczą dotyczącą Grecji. Badania w zakresie kulturoznawstwa dotyczą m.in. cech dystynktywnych, trwałości i recepcji kultury greckiej w świecie współczesnym, wpływu XIX-wiecznej europejskiej idei filhellenizmu na konstruowanie greckiej tożsamości, kultury Sparty i jej odbioru w kulturze polskiej, filhellenizmu w kulturze polskiej, greckiej i cypryjskiej kultury ludowej, prawosławia i kościoła grekokatolickiego, ikony jako fenomenu sztuki sakralnej, recepcji historii Greków w nowożytnym państwie greckim, historii idei i problematyki tożsamościowej na Bałkanach, antycznej tradycji ezoterycznej i jej recepcji w kulturze i literaturze współczesnej. Przedmiot badań w zakresie językoznawstwa stanowi greka i piśmiennictwo greckie doby egejskiej, sytuacja językowa starożytnego Cypru, wpływ greki na język polski. Ponadto w Jednostce realizowane są badania w zakresie historii (w szczególności Bizancjum) oraz prowadzone są intensywne prace translatorskie na język polski literatury nowogreckiej (opublikowano 10 tomów serii Arcydzieł Literatury Nowogreckiej). Badania prowadzone są zatem w obszarze wiedzy odpowiadającym obszarowi kształcenia, do którego kierunek został przyporządkowany, oraz w dziedzinie nauki i dyscyplinach naukowych, do których odnoszą się efekty kształcenia. Różnorodność podejmowanej problematyki i wielość kierunków prowadzonych badań widoczna jest szczególnie w zakresie literaturoznawstwa i kulturoznawstwa, co pozwala na osiągnięcie przez studentów wszystkich założonych efektów kształcenia w zakresie wiedzy i umiejętności, związanych z tymi dyscyplinami. Mniejsze

spektrum tematyczne obejmują badania językoznawcze, jednak z uwagi na fakt, iż efekty kształcenia związane z tą dyscypliną obejmują podstawową wiedzę językoznawczą oraz umiejętności związane z praktycznym posługiwaniem się językiem nowogreckim, można przyjąć, że również w tym zakresie realizacja programu kształcenia i osiągnięcie przez studentów założonych efektów kształcenia nie są zagrożone.

Szczególnym atutem Jednostki jest prowadzenie badań w ramach licznych, na ogół zespołowych, krajowych i międzynarodowych, projektów badawczych. Jednostka raportuje realizowanie aktualnie jednego projektu międzynarodowego i trzech krajowych oraz ukończenie w minionych pięciu latach czterech projektów międzynarodowych i siedmiu krajowych, których problematyka związana jest z ocenianym kierunkiem. W niektórych spośród nich aktywnie uczestniczą bądź uczestniczyli studenci kierunku. W publikacjach stanowiących rezultat dwóch projektów, zamieszczono także wyniki badań studentów i absolwentów kierunku. Realizacja innych projektów wiązała się z organizacją otwartych dla studentów spotkań (konferencji, warsztatów), w trakcie których mogli się oni zapoznać m.in. z zasadami edycji cyfrowej tekstów źródłowych czy metodologią badania ginących języków (dialekt cypryjski, kreteński, grekański w Kalabrii). Międzynarodowy projekt poświęcony przedmiotom w tradycyjnym tańcu greckim zaowocował dłuższą współpracą z jednym z instytutów tanecznych w Atenach, która umożliwiła studentom odbycie tam staży oraz przeprowadzenie w Warszawie przez pracowników instytutu warsztatów tanecznych i wykładów o dziejach tańca. Problematyka związana z prowadzonymi projektami stanowiła też w wielu przypadkach przedmiot zajęć seminaryjnych bądź kursów do wyboru i podejmowana była przez studentów w ich pracach seminaryjnych i dyplomowych. Można zatem mówić o bliskich związkach realizowanych w Jednostce badań z procesem kształcenia, o stwarzaniu studentom możliwości uzyskania pogłębionej wiedzy i umiejętności badawczych w określonych dziedzinach, a także o umożliwianiu im uzyskania kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej.

1.3.

Efekty kształcenia określone dla ocenianego kierunku są spójne z efektami kształcenia dla obszaru kształcenia, poziomu i profilu ogólnoakademickiego, do którego kierunek został przyporządkowany. Podobnie, szczegółowe efekty kształcenia, przypisane modułom zajęć tworzącym program studiów, są spójne z efektami określonymi dla kierunku. Plan studiów przewiduje obowiązkowe odbycie przez studentów praktyk, jednak nie zostały dla nich określone efekty kształcenia. Określenie tych efektów jest jednak konieczne po to, by uświadomić zarówno studentom, jak i praktykodawcom, oczekiwania, jakie wiążane są z praktykami, a także i cele, jakie mają być poprzez realizację praktyk osiągnięte. Różnorodność instytucji przyjmujących na praktyki i zróżnicowany charakter samych praktyk zapewne utrudnia przypisanie praktykom efektów kształcenia z grupy wiedza i umiejętności, z pewnością jednak można je sformułować w kategoriach określonych kompetencji społecznych, w tym w szczególności komunikacyjnych. W zbiorze efektów kształcenia, określonych dla kierunku i poszczególnych modułów zajęć, efekty odnoszące się do wiedzy, umiejętności badawczych i kompetencji niezbędnych dla prowadzenia badań, uwzględnione zostały w zakresie i stopniu odpowiednim dla specyfiki i poziomu studiów realizowanych na ocenianym kierunku. Określone zostały efekty kształcenia w zakresie znajomości języka obcego, jak również określono założony poziom jego znajomości u osób kończących studia (B2). Generalnie efekty kształcenia określone zostały w sposób umożliwiający ich osiągnięcie przez studentów oraz pozwalający na sprawdzenie stopnia ich osiągnięcia. W wielu przypadkach efekty kształcenia sformułowane też zostały w sposób jasny i zrozumiały, jednak niektóre z efektów kierunkowych ujęte zostały raczej w kategoriach procesu, a nie pożądanego (docelowego) stanu, np. „poznaje podstawowe problemy pracy tłumacza tekstów literackich różnych epok” (K_W12), inne z kolei, choć przyporządkowane zostały wiedzy, ujęte zostały raczej w kategoriach umiejętności, często z użyciem słowa „rozpoznaje”, którego sens bywa trudny do jednoznacznego ustalenia, np. „rozpoznaje literackie epoki, prądy i kierunki piśmiennictwa greckiego; opisuje dorobek literacki Greków” (K_W14); „rozpoznaje cechy

charakterystyczne geograficznych i kulturowych regionów Grecji i zna jej miejsce w regionie (Bałkany) i obszarze śródziemnomorskim” (K_W17); w tym kontekście korekty wymaga także sformułowanie efektów oznaczonych symbolami K_W07, K_W13, K_W15, K_W20. W obrębie efektów kształcenia odnoszących się do umiejętności większą uwagę należałoby zwrócić na relacje, w jakiej pozostają one względem siebie, jak np. w przypadku efektów oznaczonych symbolami K_U06 i K_U15, mówiących o (s)korzystaniu z nabytych wiadomości (zdobytej wiedzy). Przejrzenia wymagają również efekty kształcenia przypisane modułom zajęć, aby ujednolicić i dostosować sposób ich werbalizacji do wymogów kategorii, do których zostały przypisane (cf. e.g. efekty sformułowane w odniesieniu do wiedzy: „Po ukończeniu zajęć student/-ka w zakresie wiedzy rozszerza i pogłębia zdobytą na I roku wiedzę w zakresie morfologii i składni języka nowogreckiego” (Praktyczna nauka języka nowogreckiego I); „rozpoznaje wybrane zjawiska kultury współczesnej analizując fragmenty filmów i kronik”; „analizuje i interpretuje wybrane teksty literackie” (Praktyczna nauka języka nowogreckiego II)).

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Pozytywna ocena koncepcji kształcenia, przyjętej na ocenianym kierunku, wynika z jej zgodności z misją i strategią uczelni, wysokiego poziomu badań prowadzonych w Jednostce w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem studiów oraz powiązania tych badań z procesem kształcenia, a także z właściwego określenia merytorycznego zakresu przyjętych efektów kształcenia. Do mocnych stron koncepcji kształcenia należy angażowanie studentów w badania prowadzone w Jednostce, wielorakie wykorzystywanie realizowanych projektów badawczych i ich rezultatów w procesie dydaktycznym, bogata oferta modułów do wyboru o zróżnicowanej tematyce w programie studiów, bliska współpraca z instytucjami i uczelniami greckimi, bezpośredni, zindywidualizowany kontakt kadry ze studentami i wrażliwość na ich postulaty dotyczące (modyfikacji) programu studiów. Wśród słabszych stron koncepcji kształcenia wskazać można proporcjonalnie mniejszy udział badań językoznawczych w ogólnej puli prac badawczych prowadzonych w Jednostce, co może utrudniać studentom uzyskanie pogłębionej wiedzy i umiejętności warsztatowych niezbędnych dla podejmowania badań językoznawczych w zakresie języka nowogreckiego; jako pewien mankament może się też jawić brak formalnego powiązania praktyk studenckich z efektami kształcenia, nieobecność w praktyce dydaktycznej metod zdalnego nauczania oraz brak możliwości kontynuacji studiów filologii nowogreckiej na stopniu magisterskim.

Dobre praktyki

Zaangażowanie studentów w realizację projektu wydawania arcydzieł literatury nowogreckiej.

Zalecenia

Weryfikacja formalnej strony ujęcia kierunkowych i modułowych efektów kształcenia. Jej mankamenty wskazano w pkt. 1.3.

Określenie efektów kształcenia dla praktyk studenckich.

Kryterium 2. Program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia

2.1. Program i plan studiów - dobór treści i metod kształcenia

2.2. Skuteczność osiągania zakładanych efektów kształcenia

2.3. Rekrutacja kandydatów, zaliczanie etapów studiów, dyplomowanie, uznawanie efektów kształcenia oraz potwierdzanie efektów uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

2.1.

W Jednostce od roku 2016/2017 realizowany jest na ocenianym kierunku zmodyfikowany program studiów, stanowiący odpowiedź na postulaty programowe wysuwane przez studentów.

Modyfikacja w stosunku do programu poprzedniego polegała przede wszystkim na zwiększeniu wymiaru godzinowego zajęć poświęconych praktycznej nauce języka nowogreckiego oraz na uwzględnieniu treści dotyczących historii, kultury i literatury Grecji nowożytnej już na pierwszych etapach studiów, co wiąże się z wykorzystywaniem przekładów w pracy nad literaturą nowogrecką w początkowym okresie cyklu kształcenia.

Poszczególne jednostki dydaktyczne (moduły zajęć) zostały w planie studiów dobrze wyodrębnione, poprawnie został oszacowany nakład pracy studentów (mierzony liczbą punktów ECTS), niezbędny dla osiągnięcia efektów kształcenia przypisanych danym modułom. Sekwencyjność modułów związanych z nauczaniem językowym odpowiednio uwzględnia zaawansowanie studentów w opanowaniu języka; nie wzbudza też zastrzeżeń sekwencyjność kursów literacko-kulturowych, mimo zasygnalizowanego wyżej odejścia od porządku ściśle chronologicznego. Wymiar czasu przeznaczony na realizację poszczególnych modułów zajęciowych, przewaga form konwersatoryjnych i ćwiczeniowych nad wykładowymi, w połączeniu z niewielką liczebnością grup studenckich, zapewniają możliwość realizacji przyjętych treści i osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia. Harmonogram zajęć pozwala na respektowanie zasad higieny procesu nauczania.

O miejscu odbywania praktyk współdecydują studenci, wybierając je z oferty uniwersyteckiej, wynikającej z zawartych umów długoterminowych i dostępnej w Biurze Promocji Zawodowej, lub też samodzielnie inicjując podpisanie indywidualnej umowy z instytucją, a Pełnomocnik Dziekana ds. Praktyk akceptuje warunki umowy i sprawuje nadzór merytoryczny nad przebiegiem praktyki. W stosowanej procedurze przyjęto zasadę, iż realizacja praktyk wymaga używania języka nowogreckiego lub ma związek z promocją kultury greckiej w Polsce. Dotychczas miejscem odbywania praktyk (w wymiarze 4 tygodnie, 80 godz.) były krajowe i greckie bądź cypryjskie instytucje administracyjne, oświatowe, kulturalne lub turystyczne (Biuro Prasowe Ambasady Grecji, Muzeum Archeologiczne w Ioanninie, Uniwersytet Ateński, Cypryjska Organizacja Turystyczna, hotele na terenie Grecji). Na podstawie przeglądu konkretnych, przykładowych umów, ramowych programów i zaświadczeń o odbyciu praktyk, a także rozmów przeprowadzonych z osobami odpowiedzialnymi za ich organizację i zaliczenie, można stwierdzić, iż potencjalnie wiedza, umiejętności i kompetencje, możliwe do uzyskania przez studentów na praktykach wpisują się w profil kierunkowych efektów kształcenia, chociaż, jak już wspomniano, w odniesieniu do praktyk konkretne efekty kształcenia nie zostały wyspecyfikowane, i tym samym nie zostały określone metody ich weryfikacji.

Treści programowe są spójne z kierunkowymi efektami kształcenia i odpowiadają aktualnemu stanowi wiedzy naukowej. W obrębie modułów obligatoryjnych dobrze ustalone zostały proporcje między treściami związanymi z nauczaniem języka, które umożliwiają studentom osiągnięcie zakładanych kompetencji językowych, a treściami o charakterze literacko-kulturowym, które dają studentom orientację w dziejach i dorobku cywilizacyjnym Grecji i Cypru, ułatwiają zrozumienie mentalności Greków, problemów współczesnej Grecji i jej znaczenia w regionie, a także pozwalają na dostrzeżenie roli, jaką dziedzictwo greckiego antyku odegrało w tworzeniu się kultury europejskiej i polskiej. Struktura programu pozwala też na stosunkowo dużą swobodę w doborze przez studentów treści programowych: 113 punktów ECTS (ze 180 wymaganych dla zaliczenia toku studiów) student uzyskuje za zaliczenie modułów obowiązkowych, egzamin z historii filozofii oraz za praktyki studenckie; pozostałe 67 uzyskuje za zaliczenie wybranych kursów fakultatywnych ogólnouniwersyteckich oraz lektorat i egzamin z (drugiego) języka nowożytnego (6 pkt. ECTS). Jednostka oferuje zajęcia z języków: francuskiego, włoskiego, hiszpańskiego oraz *nahuatl*. Wśród kursów ogólnouniwersyteckich Wydział oferuje m.in. takie, których tematyka związana jest z ocenianym kierunkiem (np. topografia kulturowa Grecji, bizantyńska sztuka sakralna, aspekty tradycyjnego tańca greckiego, recepcja kultury antycznej w Polsce), jednak przynajmniej 9 pkt. ECTS student zobowiązany jest zdobyć za zaliczenie kursów poza Wydziałem, w tym ma obowiązek zrealizowania co najmniej jednego kursu tematycznie niezwiązanego z kierunkiem studiów.

Jednostka deklaruje nacisk wykładowców na samodzielne uczenie się studentów oraz stosowanie aktywizujących metod kształcenia, umożliwiających przygotowanie ich do

prowadzenia badań. Uwiarygadnia tę deklarację wyliczenie szeregu naukowych aktywności i osiągnięć studentów bądź absolwentów kierunku. Hospitacje zajęć potwierdziły korzystanie przez nauczycieli z metod aktywizujących, zapewniających skuteczność w osiąganiu założonych efektów kształcenia na poziomie modułu. Metody kształcenia stosowane na wizytowanym kierunku są dostosowane do niewielkiej liczby studentów, na zajęcia uczęszcza niekiedy kilka osób. Taka sytuacja pozwala nauczycielom akademickim aktywizować studentów podczas zajęć oraz motywować do pracy własnej studenta. Niewielkie grupy zajęciowe sprzyjają budowaniu relacji mistrz – uczeń.

Na metodologiczną różnorodność i nastawienie na stymulowanie samodzielności, aktywności i kreatywności studentów wskazuje także lektura sylabusów do zajęć, jednak w przypadku niektórych z nich sposób informowania o stosowanych metodach kształcenia jest mało instruktywny i jeśli wręcz nie uniemożliwia, to z pewnością nie ułatwia orientacji w tej kwestii (cf.: „Podstawę zajęć stanowić będzie przedstawienie przez prowadzącego tematyki przewidzianej w sekcji „Zakres tematów”. Każdy z uczestników zobowiązany jest do: a) przygotowania jednego krótkiego referatu... b) przedstawienia krótkiego komunikatu bibliograficznego...” – „Wprowadzenie do historii i literatury Bizancjum”; „Seminarium ma na celu wspólne poszukiwanie inspiracji i wspólne rozwiązywanie problemów, jakie napotkać może student piszący pracę dyplomową. Kluczową rolę odgrywać będzie aktywność grupy oraz chęć poszukiwań poza wybranym przez siebie tematem” - „Seminarium dyplomowe”; „rozmowa na podstawie literatury przedmiotu” – jako jedyna metoda dydaktyczna stosowana przy realizacji modułu „Wybrane zagadnienia z historii języka greckiego”; w odniesieniu do modułów: „Analiza i interpretacja dzieł literatury greckiej w przekładach”, „Arcydzieła literatury Krety okresu renesansu”, „Wokół powstania greckiego 1821-1830. Wybrane aspekty II.” w ogóle brak informacji na temat stosowanych metod kształcenia). Studenci mają możliwość wpływania na kształt harmonogramu zajęć. Organizacja zajęć umożliwia uczestniczenie we wszystkich zajęciach.

2.2.

Stosowany w Jednostce system sprawdzania i oceniania generalnie zapewnia monitorowanie postępów w uczeniu się i rzetelną ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia. System oceniania jest zrozumiały i porównywalny dla wszystkich studentów oraz cechuje się przejrzystością oraz rzetelnością stosowanych metod oceniania. Z dokumentacji dostarczonej przez Jednostkę wynika, iż weryfikacja i ocena przeprowadzana jest poprzez prace etapowe mające formę pisemnych testów, dyktand, rozprawek, projektów, recenzji, przekładów oraz ustnych prezentacji indywidualnych i zespołowych, poprzez egzaminy ustne i pisemne oraz prace dyplomowe. Przegląd wybranych prac etapowych i dyplomowych wskazuje, iż ich forma, tematyka i metodyka, a także poziom stawianych w nich wymagań, są zgodne z poziomem, koncepcją i profilem kształcenia oraz pozwalają na sprawdzenie stopnia osiągnięcia wszystkich efektów kształcenia, zakładanych dla poszczególnych modułów i kierunku. Metody sprawdzania i oceny są różnorodne i umożliwiają studentom uzyskanie informacji zwrotnej o stopniu osiągnięcia przez nich efektów kształcenia (na przejrzanych pisemnych pracach etapowych wpisano oceny, zaznaczono błędy, odnotowano liczbę uzyskanych punktów, zdarzały się jednak braki w odnotowaniu maksymalnej do uzyskania liczby punktów i liczby punktów przypisanej poszczególnym ocenom). Studenci mają możliwość zwrócenia się do wykładowcy z prośbą o uzasadnienie oceny lub komentarz.

Na podstawie przedstawionej przez Jednostkę tabeli ukazującej metody weryfikacji poszczególnych kierunkowych efektów kształcenia można stwierdzić, iż dobór tych metod jest adekwatny w stosunku do badanych efektów, chociaż zdarzają się przypadki budzące wątpliwości, jak np. sprawdzanie znajomości struktur i słownictwa starożytnej greki umożliwiającej rozpoznawanie rdzeni greckich w terminologii naukowej” (K_W08) poprzez „przekład z greckiego i na grecki, indywidualny/zbiorowy”, czy weryfikacja umiejętności „tworzenia typowych prac pisemnych (semestralna, roczna, dyplomowa), także z

wykorzystaniem literatury przedmiotu i różnych źródeł” za pośrednictwem egzaminu pisemnego. Zapisy te wymagają zmiany. Zastanawiający jest również fakt, iż wśród 43 wyodrębnionych kierunkowych efektów kształcenia jedynie 6 spośród nich weryfikowanych jest poprzez aktywność studentów na zajęciach. Z drugiej strony warto podkreślić częste stosowanie takich metod jak prace pisemne, prezentacje, projekty czy przekłady, które w sposób najbardziej skuteczny umożliwiają weryfikację efektów obejmujących przygotowanie do prowadzenia badań, podjęcia dalszej edukacji bądź pracy zawodowej. Efekty te pozytywnie weryfikują także prace dyplomowe, których przegląd wykazał dobre przygotowanie warsztatowe ich autorów w dyscyplinie, do której odnoszą się efekty kształcenia, umiejętność odpowiedniego sproblematyzowania podjętej tematyki oraz zmysł analityczny.

Korzystnie dla ocenianego kierunku wypada weryfikacja poziomu uzyskanych przez studentów efektów kształcenia, której miernikiem są osiągnięcia naukowe studentów i absolwentów, a także ich dalsza kariera edukacyjna i zawodowa. Studenci przejawiają znaczące zaangażowanie w naukowych projektach zespołowych, opublikowanych pracach przekładowych, wystąpieniach konferencyjnych oraz uzyskują nagrody i wyróżnienia. Absolwenci kierunku kontynuują studia magisterskie na Wydziale (Cywilizacja Śródziemnomorska, ścieżka nowogrecka), lub na innych wydziałach humanistycznych lub społecznych, troje z nich podjęło studia doktoranckie. Uzyskane na studiach umiejętności, wiedza i kompetencje pozwalają absolwentom na znalezienie zatrudnienia w dyplomacji, bankowości, turystyce, szkołach językowych, a także na rynku tłumaczy przysięgłych; kilkoro zdecydowało się na karierę zawodową w Grecji bądź na Cyprze.

Bezpośrednie wsparcie studentów w procesie uczenia się ze strony nauczycieli umożliwia mała liczebność grup studenckich, utrzymywanie stałego kontaktu telefonicznego i e-mailowego nauczycieli ze studentami, a także dyspozycyjność nauczycieli w trakcie ich cotygodniowych godzin konsultacyjnych oraz działalność opiekuna roku. Możliwe jest także podjęcie przez studenta indywidualnego toku studiów (ITS), którego warunki określone zostały w Uchwale nr 5 Rady Wydziału „Artes Liberales” UW z dnia 11czerwca 2015 roku w sprawie szczegółowych zasad studiowania na kierunku filologia nowogrecka. Jako fakt świadczący o niezadowalającej skuteczności osiągania założonych efektów kształcenia mogłoby być postrzegane zjawisko wysokiego odsetka studentów rezygnujących ze studiów oraz kończących studia w terminie późniejszym niż zakładany, jednak wśród powodów tego zjawiska wskazywane są w tym przypadku takie, jak niedostateczne przygotowanie do studiów po ukończeniu szkoły średniej (ujawniające się szczególnie w trudnościach w konstruowaniu dłuższej wypowiedzi pisemnej), podjęcie studiów równoległych bądź pracy zarobkowej, wreszcie niewysokie opłaty za wznowienie studiów. Warto przy tym zaznaczyć, że zjawisko, o którym mowa, ma szerszy, ogólnopolski zasięg. Tym niemniej należy podjąć starania zmierzające do wypracowania i stosowania takich metod wsparcia studentów, by maksymalnie ograniczyć jego negatywne skutki. Dobór nauczycieli akademickich dokonujących oceny osiągnięcia efektów kształcenia nie budzi zastrzeżeń co do celu, przedmiotu i zakresu dokonywanych przez nich ocen i kontroli; w tym kontekście warto podkreślić udział naturalnych użytkowników języka greckiego zatrudnionych w Jednostce w charakterze lektorów.

2.3.

Rekrutacja na oceniany kierunek prowadzona jest według ogólnych zasad obowiązujących na Uczelni. Informacja o nich dostępna jest za pośrednictwem strony internetowej Jednostki (Filologia Nowogrecka – Rekrutacja, z linkami odsyłającymi do stron zawierających informacje szczegółowe). Przyjęte zasady rekrutacyjne są przejrzyste, sformułowane oddzielnie dla kandydatów z tzw. „nową maturą” (2005-2017), „starą maturą”, maturą międzynarodową (IB), maturą europejską (EB) i maturą zagraniczną. Opierają się one przede wszystkim na uwzględnianiu w postępowaniu rekrutacyjnym ocen maturalnych z przedmiotów (wymaganych i (dodatkowo) punktowanych) istotnych dla przyjętych na kierunku efektów kształcenia, z określeniem minimalnego wyniku umożliwiającego wstęp na studia. System ten zapewnia dobór najlepszych kandydatów, bezstronność procedur oraz obiektywność kryteriów

rekrutacyjnych, stwarzając równocześnie wszystkim kandydatom równe szanse podjęcia kształcenia na ocenianym kierunku.

Zasady zaliczania kolejnych etapów studiów zostały określone w Uchwale nr 5 Rady Wydziału „Artes Liberales” UW z dnia 11 czerwca 2015 roku w sprawie szczegółowych zasad studiowania na kierunku filologia nowogrecka, która dostępna jest na stronie Jednostki (Filologia Nowogrecka – Program i plan studiów – link: Uaktualnione zasady studiowania na kierunku Filologia Nowogrecka). Sformułowane one zostały w sposób spójny i przejrzysty. W tym samym dokumencie określone też zostały zasady dyplomowania, które uwzględniają weryfikację efektów kształcenia obejmujących przygotowanie do prowadzenia badań (rozprawa dyplomowa), wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne określone dla kierunku (egzamin ustny z zakresu tematyki rozprawy oraz wiedzy w zakresie dyscyplin, do których przypisany został kierunek), a także umiejętności językowe (operatywna znajomość języka greckiego, weryfikowana w trakcie egzaminu dyplomowego przez lektora). Prace licencjackie są prowadzone zarówno przez samodzielnych pracowników naukowych, jak i przez pracowników posiadających stopień doktora. W tym drugim przypadku warto zadbać o to, by recenzentem był pracownik ze stopniem doktora habilitowanego lub tytułem profesora. Studenci wizytowanego kierunku mają wiedzę na temat funkcjonowania systemu antyplagiatowego. Studenci są informowani o kryteriach i metodach prowadzenia zajęć przez swoich nauczycieli akademickich na pierwszych zajęciach.

Uznawanie efektów i okresów kształcenia w szkolnictwie wyższym realizowane jest na ocenianym kierunku poprzez określenie warunków przeniesienia, rekrutacji na studia równoległe oraz odbywania studiów równoległych. O warunkach przeniesienia mowa jest w par. 9. pkt 7. Regulaminu Studiów na Uniwersytecie Warszawskim (Uchwała nr 351 Senatu UW z dnia 22 kwietnia 2015 roku), a o warunkach ubiegania się o podjęcie studiów równoległych w par. 10. pkt 3.; w raporcie samooceny podane zostały dodatkowe warunki przeniesienia i podjęcia studiów równoległych, jednak bez wskazania odnośnego aktu prawnego i bez określenia sposobu, w jaki informacje te dostępne są dla studentów. Wspomniana Uchwała nr 5 Rady Wydziału z 11 czerwca 2015 w par. 2. pkt 9. przewiduje także (na podstawie par. 32. Regulaminu Studiów) możliwość uznania zajęć i egzaminów ze studiów równoległych w danym roku akademickim do wysokości 20 pkt. ECTS.

Na ocenianym kierunku aktualnie nie obowiązują sformalizowane zasady potwierdzania efektów uczenia się, uzyskanych poza systemem studiów. Zasady te zostały jednak wstępnie opracowane i przewiduje się możliwość wprowadzenia ich w życie od roku akademickiego 2018/2019. Ze sposobu, w jaki zasady te zostały zrelacjonowane w raporcie, wynika, że obejmą one przede wszystkim identyfikację efektów uczenia się dotyczących poziomu praktycznej znajomości języka nowogreckiego. Proponowane w tym zakresie rozwiązania pozwalają na właściwą ocenę ich adekwatności do efektów kształcenia zakładanych dla ocenianego kierunku. Warto położyć silniejszy nacisk na działalność artystyczną studentów w ramach języka nowogreckiego, np. wieczory poetyckie lub przedstawienia w języku oryginału. Wydaje się, że tego rodzaju działalność studencka mogłaby ożywić dotychczasową i byłaby okazją do weryfikowania kompetencji translologicznych, czy ogólnie – językowych wraz z nawiązywaniem dobrych więzi z otoczeniem.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Na wyrażenie oceny stwierdzającej, iż kryterium spełniane jest w sposób pełny, pozwala przemyślana i atrakcyjna formuła programu kształcenia, przyjęta na ocenianym kierunku, a także sposób jego realizacji, w ramach którego, poprzez dobór odpowiednich form zajęć dydaktycznych oraz metod nauczania i weryfikacji postępów czynionych przez studentów możliwe jest osiągnięcie założonych efektów kształcenia. W szczególności na podkreślenie zasługuje preferowanie zajęć o charakterze ćwiczeniowym, konwersatoryjnym i seminaryjnym, pozwalających na stosowanie aktywizujących metod dydaktycznych, możliwość znacznej indywidualizacji programu studiów przez studentów, szerokie stosowanie wymogu pisania przez studentów różnego rodzaju prac pisemnych, co intelektualnie usamodzielnia studentów i dobrze ich przygotowuje do prowadzenia badań. Przedmioty do wyboru sięgają 38 % punktów

ECTS. Mocną stroną Jednostki jest też zapewnienie znacznego udziału kompetentnych naturalnych użytkowników języka nowogreckiego (greckich lektorów) w kształceniu językowym studentów oraz duża skuteczność w osiągnięciu efektów kształcenia mierzona naukowymi aktywnościami i osiągnięciami studentów oraz absolwentów. Do słabszych stron należy pominięcie praktyk studenckich w funkcjonującym w Jednostce systemie metod weryfikacji osiągnięcia efektów kształcenia. Problemem jest duży odsetek studentów rezygnujących ze studiów i kończących studia z opóźnieniem, co zdarza się także na innych kierunkach oferujących kształcenie w zakresie języka nowożytnego umożliwiające podjęcie pracy zawodowej ze znajomością komunikacji w tym języku. Studenci traktują tego typu studia licencjackie jako bezpłatny kurs języka, który wyposaża ich w kompetencje pomocne w znalezieniu pracy.

Dobre praktyki

Zapewnienie studentom możliwości znacznej indywidualizacji programu kształcenia przez szeroką możliwość wyboru przedmiotów oraz bezpośredni kontakt z nauczycielami akademickimi.

Zalecenia

Ustalenie właściwego wzorca informowania w sylabusach o stosowanych metodach kształcenia i skorygowanie sylabusów w tym względzie. Przykładowe uchybienia w tym względzie wskazano w ostatnim akapicie pt. 2.1.

Opracowanie metod weryfikacji efektów kształcenia dla praktyk studenckich.

Przegląd i (drobna) korekta metod weryfikacji kierunkowych efektów kształcenia. Przykładowe uchybienia w tym względzie wskazano w pkt. 2.2.

Zachowanie konsekwencji w nazewnictwie modułów kształcenia (w dostarczonej dokumentacji ten sam moduł raz nosi nazwę „praktyczna nauka języka nowogreckiego”, w innych „język nowogrecki”).

Kryterium 3. Skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia

3.1. Projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie i okresowy przegląd programu kształcenia

3.2. Publiczny dostęp do informacji

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

3.1.

Na Uniwersytecie Warszawskim funkcjonuje wewnętrzny system zapewniania i doskonalenia jakości kształcenia (WSZJK) obejmujący: Uczelniany i Wydziałowe Zespoły Zapewniania Jakości Kształcenia (UZZJK i WZZJK), zespoły ZJK w innych jednostkach, pełnomocnika Rektora UW ds. Jakości Kształcenia, Biuro ds. Jakości Kształcenia oraz Pracownię Ewaluacji Jakości Kształcenia (PEJK). Zakres działania i skład reguluje *Zarządzenie nr 56 Rektora Uniwersytetu Warszawskiego z dnia 3 października 2012 r. w sprawie Systemu Zapewniania i Doskonalenia Jakości Kształcenia na Uniwersytecie Warszawskim*. W skład UZZJK wchodzi Pełnomocnik Rektora ds. Jakości Kształcenia, 9 nauczycieli akademickich z jednostek organizacyjnych (reprezentacja obszarów wiedzy), przedstawiciel Samorządu Doktorantów, 2 przedstawiciele Samorządu Studentów. UZZJK odpowiada za m.in. przygotowanie projektów procedur dot. jakości kształcenia. W skład WZZJK wchodzi nauczyciele akademicy, przedstawiciel doktorantów oraz przedstawiciel studentów. WZZJK m.in. opracowuje i przedstawia Dziekanowi w szczególności wnioski i projekty dotyczące WSZJK na wydziale, opracowuje sprawozdanie z oceny własnej funkcjonowania systemu. Ze względu na charakter i wielkość UW system musi być otwarty na specyfikę poszczególnych dyscyplin, czy charakter jednostek. Dlatego szczegółowe rozwiązania WSZJK pozostawione są w gestii poszczególnych jednostek/wydziałów. Lista Zespołów wraz ze składami osobowymi jest dostępna na stronach Biura Jakości Kształcenia UW (http://www.bjk.uw.edu.pl/?Wydzialowe_Zespoły_Zapewniania_Jakosci_Kształcenia) UW prowadzi badania dotyczące jakości kształcenia (*Zarządzenie Rektora UW nr 41 z dnia 15 grudnia 2015 r. w sprawie badań dotyczących*

jakości kształcenia na Uniwersytecie Warszawskim). Jedną z metod badania są coroczne ankiety ogólnouniwersyteckie prowadzone w formie papierowej lub w systemie USOS wśród studentów i doktorantów, oraz w „drodze pocztowej” wśród kadry. Ankiety przeprowadza PEJK. Zasady badań na wydziałach określają same jednostki. Wydziały mogą korzystać z ankiet ogólnouczelnianych.

WSZJK na Wydziale „Artes Liberales” UW funkcjonuje na podstawie *Uchwały Nr 1 Rady Wydziału „Artes Liberales” UW z dnia 4 lipca 2013 r. w sprawie wewnętrznego systemu zapewniania i doskonalenia jakości kształcenia* (dostępna na stronach BJK UW). Za funkcjonowanie WSZJK odpowiada Dziekan wspierany przez WZZJK.

Obowiązujące od roku akademickiego 2016/17 efekty kształcenia na kierunku *filologia nowogrecka* zostały przyjęte *Uchwałą nr 483 Senatu Uniwersytetu Warszawskiego z dnia 20 kwietnia 2016 r. w sprawie zatwierdzenia efektów kształcenia dla kierunków studiów prowadzonych przez Wydział „Artes Liberales”* W proces tworzenia oraz dokonywania zmian w programie kształcenia, zgodnie z procedurami WSZJK zostali zaangażowani interesariusze wewnętrzni oraz zewnętrzni. Udział interesariuszy zewnętrznych został sformalizowany pod koniec 2016 r. w formie Consilium. Informacje o Consilium i jego składzie osobowym znajdują się na stronie WAL (<http://al.uw.edu.pl/consilium/>).

WSZJK na WAL obejmuje procedury/zasady:

- projektowania dydaktyki,
- realizacji programów nauczania,
- oceniania studentów i doktorantów,
- przeglądu procesu dydaktycznego.

Zgodnie z WSZJK program nauczania wraz z planem studiów przygotowuje kierownik zespołu ds. studiów w porozumieniu z dziekanem i z udziałem nauczycieli, studentów absolwentów i partnerów z rynku pracy. Tak przygotowany projekt dopiero trafia na Radę Wydziału. Sylabusy zajęć podlegają zatwierdzeniu przez dziekana lub upoważnioną osobę. Na koniec semestru zimowego kierownik zespołu ds. studiów wraz z nauczycielami akademickimi i przy uwzględnieniu ankiet studenckich, dokonuje analizy programu i planu studiów pod kątem przydatności w realizacji efektów uczenia się. Interesariusze wewnętrzni tj. kadra, studenci, samorząd studencki, doktoranci mogą przedstawiać propozycje zmian.

W ramach monitorowania programów studiów na Wydziale odbywają się coroczne spotkania władz ze studentami, analiza wyników badań ankietowych przez WZZJK. Po pełnym cyklu kształcenia (3 lata dla I stopnia) wyznaczona komisja przeprowadza przegląd programu studiów, gdzie obok ww. corocznych działań dokonuje m.in. hospitacji wybranych zajęć. Ze względu na bardzo małą liczbę studentów oraz niewielką liczbę nauczycieli, na co dzień hospitacje mają charakter koleżeński.

W przypadku badania ankietowego opinii studentów Wydział w dużej mierze opiera się na ankiecie ogólnouniwersyteckiej (por. niżej). Przydatność ankiety ogólnouniwersyteckiej dla potrzeb WSZJK na WAL, jest oceniana przez WZZJK i władze dość pozytywnie. Jednak aby przezwyciężyć przytoczone słabości tej ankiet na WAL przeprowadza się także dodatkowe badania:

- a). ankietę opinii studenckiej dla poszczególnych zajęć,
- b). formularz samooceny wraz z ankietą ogólną nt. studiów dla studentów na początku i na końcu roku akademickiego
- c). ankietę samooceny nauczycieli akademickich.

Ad. a). Ankieta składa się z dwóch pytań otwartych, w których studenci proszeni są o opinię co im się podobało na zajęciach, a co by chcieli zmienić. Ankieta stanowi uzupełnienie ankiety PEJK, którą jest razem przeprowadzana. Wyniki ankiety mają być bezpośrednią informacją zwrotną, więc te ankiety otrzymują sami nauczyciele akademicy (ankieta nie jest analizowana przez WZZJK ani władze Wydziału).

Ad. b). Jest to nowe badanie, pierwszy raz przeprowadzane w bieżącym roku akademickim wśród studentów pierwszego roku studiów licencjackich, zatem jego przydatność będzie można wstępnie ocenić dopiero po zakończeniu roku akademickiego. Na razie studenci wypełnili ankietę na wejściu, w której byli zapytani o swoje oczekiwania i plany względem studiów. Po

wypełnieniu ankiety na koniec roku danę będą zebrane i opracowane przez WZZJK. Dodatkowym i równie ważnym celem tej ankiety jest pobudzenie studentów do autorefleksji nad swoimi wyborami edukacyjnymi.

Ad. c). Wyniki ankiety samooceny nauczycieli akademickich (i doktorantów prowadzących zajęcia ze studentami) opracowywane są przez WZZJK, a zbiorcze dane otrzymują władze wydziału i Rada. Ankieta samooceny nauczyciela akademickiego nie jest uregulowana przez procedury WSZZJK. Natomiast wg informacji uzyskanych od WZZJK jest używana pomocniczo przy sprawdzaniu adekwatności obsady zajęć. Ważnym celem jest też pobudzenie do autorefleksji prowadzących zajęcia.

Spotkania zespołu oceniającego z nauczycielami akademickimi, studentami oraz osobami odpowiedzialnymi za realizację procedur (WZZJK, władze dziekańskie) potwierdziły stosowanie i skuteczność przyjętych procedur oraz narzędzi. Pewne trudności do oceny sprawia dotychczasowa współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w zakresie doskonalenia studiów.

System zapewniania jakości stosowany w Jednostce jest skuteczny w zakresie udoskonalania procesu kształcenia. Przykładami działań doskonalących są m.in. na wniosek studentów w nowym programie (od 2016/2017) *Wprowadzenie do historii i literatury Grecji Nowożytnej* (w formie wykładu z elementami konwersatorium) przeniesiono na rok I; wprowadzono nowy przedmiot: *Analiza i interpretacja dzieł literatury greckiej w przekładach polskich*. Pozytywnie należy ocenić sposób uzyskiwania opinii o programie kształcenia: (przeгляд) najpierw mniej formalny sposób na niższym poziomie wśród kadry i studentów, a następnie w drodze kontaktu z samorządem studentów, na poziomie WZZJK i dopiero ostateczne zatwierdzenie na poziomie wydziału. Należy też pozytywnie ocenić wpływ studentów na projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie i okresowy przegląd programu kształcenia. Niewielka liczba studentów sprzyja bezpośredniemu kontaktowi studentów z władzami Jednostki, a także konsultacjami prowadzonymi przez odpowiednie zespoły odpowiedzialne za jakość kształcenia.

Sposobem sprawdzania adekwatności obsady zajęć przez zespół wydziałowy jest analiza propozycji zajęć i rekomendacje czy dana osoba powinna dany przedmiot prowadzić. W pracach uczestniczą przedstawiciele samorządu studenckiego. Warto zauważyć, że zajęcia na kierunku *filologia nowogrecka* prowadzi także lektor z Grecji (*native-speaker*), który jest już zatrudniony przez UW (dotychczas Wydział w ramach współpracy z instytucją odpowiadającą za nauczanie języka nowogreckiego w greckim Ministerstwie właściwym dla spraw edukacji korzystał z przysyłanych lektorów).

Ze względu na bardzo wąski charakter specjalizacji powodujący, że jest bardzo niewielu specjalistów w tym zakresie, na kierunku *filologia nowogrecka* przy recenzowaniu prac licencjackich nie stosuje się specjalnych procedur doboru recenzenta.

3.2.

Publiczny dostęp do informacji w Uniwersytecie Warszawskim oraz jego jednostkach organizacyjnych zapewniony jest przede wszystkim poprzez strony internetowe. Na poziomie serwisu uczelni dostępne są informacje o misji, strategii i historii UW, władzach uczelni i wydziałów, badaniach naukowych, współpracy międzynarodowej. UW prowadzi serwis rekrutacyjny, w którym opisane są wszystkie oferowane studia (w tym *filologia nowogrecka*) wraz z dokładanymi kryteriami naboru. Stronę poświęconą WSZJK w UW prowadzi Biuro ds. Jakości Kształcenia (zawiera także informacje o regulacjach SZJK na poziomach wydziałów). Na stronach Biura obok opisów WSZZJK i składów osobowych zespołów znajdują akty prawa (dokumenty lub linki do nich), sprawozdania z oceny własnej, rekomendacje i dobre praktyki. Uchwały Senatu oraz Zarządzenia Rektora dostępne są w serwisie „Monitor UW”. Studenci mają dostęp do ogólnodostępnych informacji dotyczących procesu kształcenia, takich jak: karty przedmiotów, plany studiów, efekty kierunkowe i przedmiotowe, sposoby ich weryfikacji.

Na stronach www WAL znajdują się informacje o Wydziale (m.in. misji, strategii, strukturze), opis prowadzonych kierunków studiów wraz z programami, dane dotyczące Consilium, informacje o wybranych publikacjach i projektach badawczych, kołach naukowych, wydziałowych organach Samorządu Studentów oraz bieżącej działalności Jednostki. Dostępny

jest także aktualny Informator o prowadzonych studiach wyższych i doktoranckich (plik pdf. do pobrania <http://al.uw.edu.pl/wp-content/uploads/2017/04/InformatorWAL.pdf>). W szczególności ww. Informator ma charakter materiału skierowanego do kandydatów na studia. WAL bądź jego jednostki mają także konta w mediach społecznościowych. Na stronach Wydziału znajdują się także opisy i dane kontaktowe kół naukowych, wydziałowych organów Samorządu Studentów, biblioteki wydziałowej, a także wybrane sprawozdania dotyczące spraw dydaktycznych, jak i naukowych. Warto zauważyć, że obecna strona www Wydziału jest nowa i na bieżąco aktualizowana, jednocześnie zachowano starą witrynę (<http://old.al.uw.edu.pl/>) z danymi historycznymi. Niektóre sylabusy są zbyt mało czytelne i nie zawierają pełnej o przedmiocie i sposobach weryfikacji efektów kształcenia. Brakuje informacji o kierunkowych efektach kształcenia. Sugeruje się umieszczenie ich na stronie internetowej jednostki (np. w miejscu, w którym prezentowana jest oferta dla kandydatów na studia). W przypadku Pracowni Studiów Hellenistycznych jej podstrona posiada także zakładkę z informacjami w języku nowogreckim.

W wyniku analizy stosowanych na WAL i całym UW rozwiązaniach można wskazać także na inne formy dostępu dla studentów i kadry do informacji o studiach (w szczególności dostęp do sylabusów zajęć) jakim jest system USOS.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

WSZJK na Wydziale „Artes Liberales” skutecznie wspiera proces wdrażania i monitorowania programów kształcenia. Na kształt programu wpływ mają interesariusze wewnętrzni – nauczyciele akademicki i studenci. Na spotkaniu ZO PKA z kadrami WAL pracownicy potwierdzili, że mają dużą swobodę w projektowaniu i sposobie realizacji treści zajęć (przy zagwarantowaniu realizacji kierunkowych efektów kształcenia).

Udział interesariuszy zewnętrznych miał dotychczas charakter nieformalny i ograniczony. Sformalizowanie współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym nastąpiło z końcem 2016 r. w drodze powołania Consilium. W związku z powyższym, ocena wpływu interesariuszy na program i proces kształcenia jest na razie trudna.

O skuteczności działań w obszarze zapewniania i doskonalenia jakości kształcenia świadczą nie tylko opinie uzyskane od nauczycieli akademickich i studentów podczas spotkań z ZO PKA, ale przede wszystkim wprowadzane zmiany w programach kształcenia. To właśnie w wyniku przeglądu programu od r.a. 2016/17 wprowadzany jest nowy program.

Ankieta ogólnouczelniana została przygotowana i opracowywana przez PEJK. Rzeczona ankieta przeprowadzana jest w formie papierowej i składa się z pytań zamkniętych. Ankieta uwzględnia ogólny stopień frekwencji osoby ją wypełniającej na ocenianych zajęciach. Pewną wadą ankiety PEJK jest późny termin przekazania informacji zwrotnej dla nauczycieli akademickich, co wynika z konieczności opracowania wyników dla całego Uniwersytetu przez PEJK.

Dobre praktyki

Na koniec roku akademickiego, każdy prowadzący zajęcia składa samoocenę, która stanowi element autorefleksji, a zarazem jest analizowana przez władze dziekańskie. Wraz z oceną przełożonych i ankietami studenckimi stanowi ona podstawę do korygowania doboru zajęć do prowadzenia w przez danego nauczyciela w kolejnym roku.

Zalecenia

Zaleca się umieszczenie informacji na stronach internetowych Wydziału o kierunkowych efektach kształcenia.

Zaleca się poprawienie niespójności w niektórych sylabusach.

Kryterium 4. Kadra prowadząca proces kształcenia

4.1. Liczba, dorobek naukowy/artystyczny oraz kompetencje dydaktyczne kadry

4.2. Obsada zajęć dydaktycznych

4.3. Rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

4.1.

Do minimum programowego kierunku zaliczono sześć osób, w tym dwie z tytułem profesora, dwie ze stopniem doktora habilitowanego i dwie ze stopniem doktora. Dwoje pracowników samodzielnych i jeden ze stopniem doktora specjalizują się w zakresie języka, który jest przedmiotem studiów na ocenianym kierunku. Jednostka spełnia wymagania Rozporządzenia w sprawie warunków prowadzenia studiów określającego minimum kadrowe w zakresie liczby samodzielnych pracowników nauki i doktorów oraz reprezentowanego przez nich obszaru wiedzy, dziedziny i dyscyplin nauki, a także liczby prowadzonych przez nich godzin zajęć na kierunku.

Cała kadra uczestnicząca w procesie kształcenia jest znacznie liczniejsza i liczy prawie 20 osób, w większości pracujących na Wydziale, z czego większość to profesorowie lub doktorzy habilitowani. Warto podkreślić jest szeroki wachlarz zainteresowań badawczych oraz kompetencji kadry nauczającej. Są to bowiem z wykształcenia: filolodzy klasycyści, historycy, historycy sztuki, filolodzy polscy oraz – w największej liczbie, bo 8 osób – filolodzy nowogrecy. Wszystkie osoby zaliczone do minimum kadrowego charakteryzują się znaczącym dorobkiem w dziedzinach nauki i dyscyplinach naukowych związanych z kierunkiem studiów. Działają mianowicie w następujących dziedzinach: literaturoznawstwo nowogreckie, językoznawstwo greckie, etnografia Grecji i Cypru, Bizancjum, historia Grecji czy filhellenizmem w Polsce i w Europie. Zatrudnieni lektorzy to także native speakerzy, co gwarantuje wysoki poziom merytoryczny prowadzonych zajęć z języka nowogreckiego. Pozostali nauczający języka nowogreckiego są wychowankami filologii nowogreckiej w UW. Inne osoby prowadzące zajęcia na tym kierunku są pracownikami Wydziału Artes Liberales, przez co wzbogaca się ofertę zajęć dydaktycznych o spojrzenie interdyscyplinarne. Kierunek dba także o stałe poszerzanie oferty zajęć fakultatywnych oraz o wprowadzanie wykładów gościnnych prowadzonych przez naukowców z zewnątrz. Takim przykładem były prowadzone w semestrze letnim 2017 r. zajęcia autora książki o powstaniu Grecji w latach 1821–1825. Kadra naukowo-dydaktyczna jest mocno zaangażowana w podtrzymanie i rozwój pierwszego w kraju kierunku studiów akademickich w zakresie filologii nowogreckiej. Jej dorobek publikacyjny jest imponujący, różnorodny i mieści się w zakresie obszaru badawczego prowadzonych studiów.

4.2.

Zajęcia dydaktyczne są obsadzone zgodnie z kompetencjami osób je prowadzących oraz odpowiednio do specyfiki dyscypliny kierunku. Zajęcia z języka greckiego prowadzą absolwenci filologii nowogreckiej sprzed paru lat. Z kolei zajęcia z języka łacińskiego i starogreckiego prowadzą absolwenci filologii klasycznej. W jednym przypadku powierzono zajęcia z gramatyki języka nowogreckiego pracownikowi specjalizującemu się w historii Kościołów wschodnich. W ofercie dydaktycznej pojawiają się więc zarówno zajęcia fakultatywne, jak i te o wyraźnym charakterze autorskim, wręcz związane z pracą badawczą, np. „Dzieje prawosławia” czy „Arcydzieła literatury kretańskiej”. Studenci są zaangażowani w udział w powstającym projekcie badawczym, co widać także na przykładzie współrealizowania przez nich międzynarodowego projektu „Mythical Childhood”.

4.3.

Kadra prowadząca zajęcia dydaktyczne na kierunku nowogreckim jest zróżnicowana pod względem dyscyplin swych badań (historia, sztuka, filologia polska, klasyczna, nowogrecka), aktywna naukowo i kompetentna. Na Wydziale dba się o rozwój kadry, co widać także na ocenianym kierunku, przez wspieranie ich wysiłków w pozyskiwaniu grantów, stypendiów badawczych oraz w uczestniczeniu w ważnych konferencjach naukowych. Pracownicy uczestniczą w wielu grantach i projektach badawczych. Pracownicy zdobywają kolejne stopnie

i tytuły naukowe. W okresie ocenianym przybyło 2 doktorów, a w planach są 3 habilitacje. Wydział prowadzi studia doktoranckie, pozyskując do dalszej pracy naukowej wybitnych absolwentów. Studenci kierunku filologia nowogrecka, po uzupełnieniu studiów na II stopniu np. na filologii klasycznej, polonistyce, studiach śródziemnomorskich czy historii, również rekrutują się na III stopień kształcenia w ramach prowadzonych na Wydziale studiach doktoranckich Środowiskowo-Transdyscyplinarnych oraz innych o charakterze ogólnym. Nad podnoszeniem poziomu prowadzenia zajęć dydaktycznych czuwa Zespół ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia organizując warsztaty szkoleniowe na temat metodyki, np. tworzenia sylabusów i prawidłowego oceniania. Na Wydziale prowadzona jest ocena okresowa pracowników według zasad przyjętych na UW. Uwzględniane są uwagi studentów pozyskane w procesie ankietyzacji oraz podczas spotkań samorządu. Dostrzega się troskę o doskonalenie kadry i wspieranie jej rozwoju w zakresie dostosowania do potrzeb kształcenia na kierunku.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

ZO PKA wysoko ocenia poziom dydaktyczny kadry, która prowadzi zajęcia zgodnie ze swoim przygotowaniem i kompetencjami oraz jest aktywna naukowo i swoje osiągnięcia naukowe wykorzystuje także do podnoszenia kompetencji merytorycznych w czasie zajęć dydaktycznych. Poza tym udział w grantach jest również dostępny dla młodych pracowników, a nawet studentów, co aktywizuje całe środowisko, wzmacnia więzi naukowe, poszerza horyzonty i daje możliwości wieloaspektowego spojrzenia na problemy badawcze związane z kierunkiem studiów. Dorobek naukowy kadry zaliczającej się do minimum kadrowego filologii nowogreckiej jest nie tylko zgodny z dziedzinami i dyscyplinami, do których odnoszą się efekty kształcenia, ale także prowadzonymi modułami zajęć w zakresie innych dyscyplin. W ten sposób jest możliwe zapewnienie realizacji programu studiów. Dużym osiągnięciem naukowym i dydaktycznym ze względu na angażowanie w nie studentów jest przygotowywanie i wydawanie tłumaczeń nieznanych dotąd dzieł literatury nowogreckiej w powstałej serii Arcydziała Literatury Nowogreckiej. Ukazało się już 10 tomów, 2 tomy czekają na wydanie, a następne 7 tomów jest w fazie przygotowania.

Dobre praktyki

Duża aktywność grantowa pracowników i włączenie w nie studentów, co jest znakomitą sposobem na rozwijanie pasji twórczej, dyscypliny pracy i poszerzanie horyzontów badawczych u młodych ludzi. Powstanie dwóch podstawowych podręczników do nauki j. nowogreckiego oraz starogreckiego, stanowiących bezcenną pomoc na tak unikalnym kierunku w skali kraju.

Włączanie uzdolnionych studentów w prace przekładowe w ramach serii Arcydziała Literatury Nowogreckiej.

Kryterium 5. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Oceniana Jednostka prowadzi intensywną współpracę z instytucjami naukowymi krajowymi. Współpraca ta jest realizowana na forum Polskiego Towarzystwa Studiów Nowogreckich, założonego w 2015 roku i mającego swoją siedzibę w Warszawie. Obejmuje ona wspólne konferencje naukowe i wymianę doświadczeń w zakresie badań i dydaktyki oraz publikacji i wydarzeń popularyzujących kulturę grecką.

Współpraca z Centrum Języka Greckiego w Salonikach zaowocowała uzyskaniem akredytacji na prowadzenie Centrum Egzaminacyjnego Języka Nowogreckiego w Polsce. Zapewnia to kontakt z aktualnym dorobkiem w dydaktyce języka nowogreckiego oraz umożliwia dostęp do profesjonalnie opracowanych materiałów i doskonalenie sylabusów językowych.

Zorganizowane w grudniu 2016 roku spotkanie z przedstawicielami biznesu było okazją do zapoznania się z oczekiwaniami pracodawców i przyczyniło się do zweryfikowania efektów kształcenia na kierunku. Na bazie tego spotkania powstała instytucja nazwana Consilium, skupiająca grupę przedsiębiorców z branży bankowej i menedżerskiej, a także przedstawicieli firm head-hunterskich. Zadaniem tej grupy jest doradzanie w kwestii programów kierunków

prowadzonych przez Wydział, jak i opracowywanie oczekiwanych przez rynek pracy sylwetek absolwentów. Podjęto też działania uzyskania dofinansowania z Programu Operacyjnego „Wiedza Edukacja Rozwój” (POWER) przedsięwzięć mających na celu przygotowanie przyszłych absolwentów do wymogów rynku pracy przez podjęcie wdrożeniowych prac dyplomowych ułatwiających przyszłe zatrudnienie. Instytut nawiązał już rozmowy na ten temat z biurem podróży El Greco.

Nawiązanie szerszych kontaktów z pracodawcami i biznesmenami z zakresu rynku greckiego, obejmującego polskie przedsiębiorstwa kooperujące z krajami greckojęzycznymi jest umożliwiane przez angażowanie się Pracowni Studiów Helleńskich w doroczną Panoramę Grecką, czyli targi promujące grecką kulturę i wymianę gospodarczą. Stoisko PSH obejmuje publikacje i oferty kształcenia języka greckiego w Polsce. Pracownicy oraz studenci kierunku włączają się w inicjatywy translatorskie i we współpracy z różnymi wydawnictwami przygotowują i wydają pozycję z zakresu kultury greckiej. Szczególne miejsce zajmuje wydawnictwo *Greckie klimaty* oraz przygotowywanie publikacji w serii *Arcydziała Literatury Nowogreckiej*.

Współpraca z instytucjami edukacyjnymi przejawia się w postaci patronatu PSH nad jedną z klas XI Liceum Ogólnokształcącego im. Mikołaja Reja w Warszawie oraz prowadzenie kilku serii spotkań i wykładów w warszawskich liceach. Wyrazem współpracy z Zespołem Szkół „Strumienie” jest organizowanie spotkań w szkołach przez pracowników i studentów PSH oraz zapraszanie uczniów do udziału w niektórych zajęciach filologii nowogreckiej.

Wraz z Muzeum Narodowym w Warszawie Jednostka angażuje się w projekt „Mythical Beasts”, co ma szansę doprowadzić do podpisania stosownej umowy o współpracę. Ponadto z innymi muzeami prowadzone są wspólne prace przy prezentacji ekspozycji sztuki greckiej i promocji kultury. Studenci uczestniczą w praktykach teatralnych Teatru Gardzienice, rozwijając umiejętności wystąpień publicznych i poznając formy rozwijania inicjatyw w zakresie promocji kultury. Pracownicy biorą udział w audycjach radiowych w ramach tematów kultury greckiej oraz wypowiadają się jako eksperci w sprawach związanych z wydarzeniami w tym kraju. Obok uczestnictwa w imprezach kulturalnych organizowanych przez greckie ośrodki kultury, studenci i pracownicy angażują się w Dni Języków Europejskich, prowadząc prelekcje i lekcje pokazowe, między innymi w Pszczynie i Mokobodach. ZO PKA nie przedstawiono stosownych umów potwierdzających współpracę z otoczeniem zewnętrznym i wskazującym na formy i zakres wpływania interesariuszy zewnętrznych na koncepcję programu studiów i weryfikowanie efektów kształcenia.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Jednostka prowadzi współpracę w zakresie naukowym i dydaktycznym z innymi ośrodkami prowadzącymi kierunek filologia nowogrecka w kraju. Podejmuje w tym zakresie wspólne inicjatywy i rozwija kontakty naukowe pracowników i studentów. Pracownia Studiów Helleńskich jest otwarta na współpracę z otoczeniem zewnętrznym i współdziała z placówkami dyplomatycznymi, edukacyjnymi i społeczno-kulturalnymi, by promować kulturę grecką oraz poszerzać ofertę wymiany gospodarczej i kulturalnej. W ramach wydziału Artes Liberales powstała grupa doradcza Consilium, która ma za zadanie doradzać w zakresie koncepcji kształcenia i realizowania efektów kształcenia. Na ogół kontakty z interesariuszami zewnętrznymi mają charakter więzi osobistych podtrzymywanych przez pracowników Pracowni lub przyjęły kształt tradycyjnych form współpracy rozwijanych od lat bez podpisania formalnej umowy w tym zakresie. Nie istnieją też wypracowane i zapisane w postaci określonej umowy formy instytucjonalnego współdziałania w zakresie doskonalenia nauczania na kierunku. Consilium istnieje od niedawna i nie wypracowało skutecznego modelu wpływania na koncepcję kształcenia.

Zalecenia

Sformalizowanie istniejącej współpracy przez podpisanie stosownych umów określających zakres i formy współdziałania w doskonaleniu koncepcji kształcenia.

Kryterium 6. Umiędzynarodowienie procesu kształcenia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Kadra ocenianego kierunku z racji jego specyfiki jest zobligowana do silnych związków międzynarodowych, szczególnie z Grecją i z Cyprzem. Że tak jest istotnie, świadczą o tym międzynarodowe projekty, które są realizowane przez pracowników filologii nowogreckiej. Współpraca z zagranicznymi jednostkami naukowymi koncentruje się na uczelniach greckich i cypryjskich i rozwija się w ramach programu Erasmus+. Podpisano w tym zakresie trzy umowy partnerskie (Janena, Kreta, Nikozja), które umożliwiły przyjazd do Polski zagranicznych studentów i profesorów oraz pracowników administracji. Jednostka utrzymuje kontakty naukowe z Uniwersytetem w Salonikach oraz instytutem filologii nowogreckiej w Czechach.

W ramach wymiany kilkoro studentów wyjechało na stypendia do Grecji (Uniwersytet Ateński, Uniwersytet w Salonikach, Uniwersytet w Janinie, Uniwersytet Kreteński) oraz na Cypr (Uniwersytet Cypryjski). Kilka osób uczestniczyło w letnich programach językowych organizowanych przez Uniwersytet Ateński i Uniwersytet w Janinie oraz przez Instytut Studiów Bałkańskich (IMXA). W roku akademickim 2016/17 na studenckim wyjeździe naukowym była jedna osoba, w roku 2017/18 są to trzy osoby. Biorąc pod uwagę niewielką liczbę studentów na kierunku, jest to zadawalający rezultat.

Pracownicy biorą udział w kwerendach zagranicą oraz uczestniczą w konferencjach naukowych i są członkami międzynarodowych kolegiów i towarzystw naukowych. W omawianym okresie zanotowano ponad 15 zagranicznych wyjazdów naukowych, w ramach których był także roczny staż naukowy jednego z pracowników.

Elementem umiędzynarodowienia jest także wysoki poziom nauczania języków obcych, w znacznym stopniu przez native-speakerów. Wydział oferuje dodatkowe zajęcia z języków: francuskiego, włoskiego, hiszpańskiego oraz *nahuatl*, co znakomicie uzupełnia ofertę języków śródziemnomorskich wraz z językiem nowogreckim. Studenci są zachęceni także do kontaktu z tekstami naukowymi w tych językach, co znacząco może pomóc podnieść ich kompetencje językowe. Podczas wizyt gości zagranicznych studenci podejmują zadanie bycia ich przewodnikami po Warszawie. Przyjmowany corocznie stażysta z Grecji włącza się w dydaktykę języka nowogreckiego. Studenci z racji specyfiki studiów są szczególnie zainteresowani wyjazdami do Grecji i Cypru. Podczas spotkania z ZO PKA jeden ze studentów wyjeżdżających rozmawiał z przedstawicielem ZO PKA za pośrednictwem łącza internetowego (znajdując się na Cyprze). Warto podkreślić pozytywną opinię w zakresie informowania o możliwości udziału w programach wymiany, a także jakości kierowanej do studentów oferty. Dla studentów wizytowanego kierunku prowadzone są obowiązkowe warsztaty translatorskie, na których pracuje się z różnymi typami tekstów, w tym z tekstami naukowymi. Należy podkreślić, że niektórzy studenci decydują się na napisanie pracy licencjackiej po grecku. Studenci mają szansę doskonalenia umiejętności językowych na letnich kursach (otrzymują od jednostki listy polecające).

Poznawaniu „na żywo” języka i kultury współczesnej Grecji znakomicie służą spotkania z najwybitniejszymi ludźmi kultury lub nauki Grecji i Cypru. W ostatnim roku akademickim gośćmi filologii nowogreckiej było pięciu osób z wykładami, w tym najwybitniejsi aktualnie żyjący pisarze i poeci greccy.

Koniecznym jest podkreślić fakt, że filologia nowogrecka na UW to jedyne miejsce w Polsce, w którym przeprowadza się certyfikowanie znajomości języka nowogreckiego, otwierające dla absolwentów możliwość potwierdzenia efektów kształcenia w wymiarze międzynarodowym. Zaczynając naukę języka nowogreckiego od podstaw, studenci po trzech latach nauki osiągają poziom B2, a niekiedy nawet C1.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Kierunek filologii nowogreckiej przedstawia bogatą ofertę zajęć dydaktycznych w językach obcych oraz prowadzonych przez nauczycieli akademickich lub wybitnych pisarzy z zagranicy, głównie z Grecji i Cypru. Kierunek korzysta z prowadzonej od lat współpracy Wydziału z

greckim Ministerstwem, które finansuje lektorów greckich na studiach. Podnoszeniu poziomu znajomości języka nowogreckiego sprzyja także przyjęta zasada ograniczanego stopniowo udziału języka polskiego w trakcie zajęć a także udział w warsztatach translatorskich. Studenci mogą także doskonalić swoje kompetencje językowe w czasie letnich szkół oraz wyjazdów w ramach wymiany ERASMUS+, do Aten, Salonik, na Kretę, do Joaniny oraz na Cypr. Tego efektem są prace magisterskie napisane w języku nowogreckim i z powodzeniem obronione. Należy wysoko ocenić warunki stworzone przez Jednostkę, które sprzyjają umiędzynarodowieniu procesu kształcenia, na co się składa: znakomita oferta nauki języków obcych, międzynarodowa mobilność studentów i pracowników naukowych oraz współpraca z zagranicznymi instytucjami akademickimi. Niezwykle ważny jest udział wykładowców w międzynarodowych konferencjach oraz kwerendach, np. w Atenach, Joaninie, Belgradzie, Paryżu, Rzymie i Lipsku.

Dobre praktyki

Aktywizowanie studentów w roli przewodników po Warszawie dla zagranicznych gości kierunku.

Kryterium 7. Infrastruktura wykorzystywana w procesie kształcenia

7.1. Infrastruktura dydaktyczna i naukowa

7.2. Zasoby biblioteczne, informacyjne oraz edukacyjne

7.3. Rozwój i doskonalenie infrastruktury

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

7.1.

Jednostka ma do swej dyspozycji zarówno sale własne, jak i współdzielone z innymi Instytutami Wydziału Artes Liberales. Zajęcia zasadniczo odbywają się przy ul. Krakowskie Przedmieście 1 oraz Nowy Świat 69, natomiast stosunkowo rzadko także w salach przy ul. Dobrej 72. Fakt ten pozwala na prowadzenie zajęć w obrębie dwóch sąsiadujących budynków, co nie utrudnia osobom uczestniczącym w zajęciach przemieszczanie się w trakcie zajęć. Prawie wszystkie sale dydaktyczne mają system multimedialny oraz gniazda do laptopów. Sale są w stanie pomieścić od 15 do 50 osób, a więc są całkowicie wystarczające na potrzeby filologii nowogreckiej. Szczególną rangę ma sala 4, Pracownia Studiów Helleńskich, w której znajduje się podstawowy księgozbiór i zestaw map. W razie potrzeby Wydział dysponuje także przenośnym sprzętem audiowizualnym. Infrastruktura jest dostosowana do potrzeb studentów z niepełnosprawnością. Są do dyspozycji windy oraz urządzenia wspierające orientację w terenie. Infrastruktura instytucji, w których studenci odbywają praktyki również nie budzi zastrzeżeń, studenci bowiem najczęściej samodzielnie dokonują wyboru spośród instytucji pełniących funkcje kulturalne lub społeczne (np. biura podróży oraz biuro prasowe Ambasady Grecji). Sale są przygotowane dla studentów niepełnosprawnych, tylko dwie z nich nie spełniają takich warunków, do których nie można dojechać windą. System Skype również służy do komunikacji w razie choroby lub niepełnosprawności studenta. Studenci mają możliwość udziału w rozwoju infrastruktury, poprzez proponowanie własnych rozwiązań poprzez bezpośredni kontakt z władzami Wydziału, bądź samorząd studencki, pozostający z nimi w kontakcie.

7.2.

Wydział dysponuje pokaźnym księgozbiorem, liczącym ponad 10 tys. woluminów, 15 zbiorów specjalnych oraz 250 woluminów czasopism. Studenci mają dostęp do baz nowogreckich oraz klasycznych jako użytkownicy przedmiotów związanych z kulturą antyczną. Studenci mają do dostęp do baz elektronicznych w czytelni wydziałowej. Mogą także wypożyczać pozycje z księgozbioru. Zasoby są aktualne, mają również zasięg międzynarodowy, co jest istotne dla studentów ze względu na specyfikę ich studiów. Studenci mają dostęp do lektur obowiązkowych, związanych z ich programem studiów, a także tych zalecanych w sylabusach. Specyfika kierunku powoduje iż, źródła nie są dostępne powszechnie, dlatego Jednostka

dokłada starań, aby zdobyć dla studentów odpowiednie materiały. Dzięki współpracy z szeregiem instytucji udaje się zrealizować ten cel, co zasługuje na dowartościowanie. Studenci mają wystarczający zakres dostępu do materiałów na potrzeby prowadzonych badań. Istnieją udogodnienia w dostępie dla studentów z niepełnosprawnością. Ponieważ książki są umieszczone w salach wykładowych, niekiedy dostęp do nich jest utrudniony ze względu na prowadzone zajęcia dydaktyczne w tych pomieszczeniach. Choć z jednej strony pomoce dydaktyczne są pod ręką, to jednak istnieje zbyt małe ich zabezpieczenie przed zaginięciem.

Filologia nowogrecka jest słusznie dumna z największego w Polsce i znaczącego w regionie, księgozbioru nowogreckiego liczącego 4 300 woluminów. Większość tego zbioru jest dostępna w Sali PSH. Oprócz tego jest możliwość korzystania z unikalnych zbiorów pocztówek i znaczków, co przybliży kontakt z kulturą Grecji. Do dyspozycji studentów są kserokopiarki, drukarki oraz skanery. Korzystanie z zbiorów nowogreckich jest ułatwione dzięki zamieszczeniu odpowiednich linków na stronie internetowej PSH. Księgozbiór jest owocem niezwykle owocnej współpracy Wydziału z różnymi instytucjami w Grecji, skąd nawet obecnie płyną dary. Studenci mogą także korzystać z Biblioteki Uniwersyteckiej, gdzie mają bezpłatny elektroniczny dostęp do niezwykle ważnych czasopism, jak np. „Greek, Roman, and Byzantine Studies” oraz licencjonowanych baz danych.

7.3.

Jednostka dba o monitorowanie i doskonalenie infrastruktury badawczej i dydaktycznej. W miarę możliwości księgozbiór jest uzupełniany o potrzebne nowości. Uwzględnia się potrzeby zgłaszane przez pracowników i studentów.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Infrastruktura kierunku filologia nowogrecka jest rozbudowana i trafia do potrzeb także studentów niepełnosprawnych. Obok ogólnie dostępnego sprzętu multimedialnego studenci mają do dyspozycji znakomity księgozbiór oraz innego rodzaju zbiory związane z poznawaniem kultury nowożytnej Grecji. Księgozbiór kierunku jest uzupełniony przez spory zbiór wydziałowy. Ważnym elementem dostępu do publikacji związanej z dyscypliną, jest możliwość korzystania z elektronicznych baz danych. Niestety w pomieszczeniach filologii nowogreckiej księgozbiór jest w istocie pod ręką, jak to ujmują Autorzy raportu, jednak rozparcelowanie książek po pokojach nie jest najszcześniejszym pomysłem, bo utrudnia jednak do nich dostęp innym zainteresowanym osobom. Ogólnie wykorzystanie infrastruktury w Jednostce jest prawidłowe i umożliwia realizację programu kształcenia oraz osiągnięcie przez studentów (także niepełnosprawnych) zakładanych efektów kształcenia, a kadra umożliwia prowadzenie badań naukowych.

Zalecenia

Zaleca się modyfikację dostępu do księgozbioru w salach filologii nowogreckiej, aby zwiększyć maksymalnie dostęp do książek dla wszystkich zainteresowanych.

Kryterium 8. Opieka nad studentami oraz wsparcie w procesie uczenia się i osiągnięcia efektów kształcenia

8.1. Skuteczność systemu opieki i wspierania oraz motywowania studentów do osiągnięcia efektów kształcenia

8.2. Rozwój i doskonalenie systemu wspierania oraz motywowania studentów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

8.1.

Na wizytowanym kierunku dwa aspekty determinują jakość kształcenia, a także wsparcie w uzyskiwaniu przez nich efektów kształcenia. Pierwszym z nich jest unikatowość kierunku. W skali kraju ze względu na istnienie tylko dwóch ośrodków kształcących w zakresie filologii nowogreckiej, nie ma wielu absolwentów tego kierunku. Taki stan faktyczny ma w opinii studentów swoje plusy i minusy. Pozytywem jest ewentualne zainteresowanie pracodawców,

związanych głównie z greckim biznesem. Pewną trudnością jest skompletowanie materiałów do biblioteki. Drugim aspektem wpływającym na specyfikę wizytowanego kierunku jest niewielka liczba jego studentów. W praktyce na zajęcia każdego roku uczęszcza kilka lub kilkanaście osób. Taki stan rzeczy pozwala na budowanie relacji mistrz – uczeń, umożliwia indywidualizację kształcenia, a także wykorzystywanie metod kształcenia skoncentrowanych na studencie. Niewielka liczba uczestników zajęć wpływa pozytywnie także na ich wewnętrzną organizację w zakresie wspólnych spraw dotyczących kształcenia.

W Jednostce jest rozpowszechniona opinia, że dobrym kierunkiem rozwoju byłoby uruchomienie studiów drugiego stopnia, co pozwoliłoby absolwentom studiów I stopnia uzyskać tytuł magistra z filologii nowogreckiej. Jednostka przy wsparciu Uczelni rozważa podjęcie kroków mających na celu spełnienie tych postulatów.

Nauczyciele akademicy są dostępni podczas konsultacji. Odbywają się one w terminach dostosowanych do planu zajęć studentów. Studenci wizytowanego kierunku korzystają z możliwości kontaktu z nauczycielami za pośrednictwem poczty elektronicznej, podkreślając przy tym sprawną komunikację i możliwość uzyskania szybkiej odpowiedzi zwrotnej.

System rozpatrywania próśb i zażaleń działa sprawnie. Wspomniana niewielka liczba studentów kierunku determinuje kształt indywidualnych kontaktów zarówno z władzami Wydziału, w zakresie spraw ogólnych związanych z procesem kształcenia, ale także z nauczycielami akademickimi. Studenci wizytowanego kierunku znają się nawzajem, co sprzyja

wypracowaniu wspólnego stanowiska w wielu sprawach. Studenci mają również możliwość skorzystania ze wsparcia wydziałowego samorządu studenckiego, który pomimo, iż nie ma w nim przedstawicieli ocenianego kierunku, żywo interesuje się sprawami kierunku i służy adekwatną pomocą w rozwiązywaniu spraw.

Samorząd studencki prowadzi nie tylko działalność związaną ze wsparciem merytorycznym studenta, gdzie może liczyć na pomoc władz Jednostki oraz pracowników administracyjnych. Jednostka wspiera samorząd w organizowaniu życia kulturalnego studentów poprzez dofinansowanie ich projektów.

Pomoce naukowe niezbędne do uzyskania odpowiednich efektów kształcenia są oferowane w sposób właściwy i realnie pomagają w realizacji celów kształcenia. Jakość materiałów dydaktycznych jest oceniana pozytywnie. Nauczyciele akademicy wysyłają materiały na swoje zajęcia za pośrednictwem poczty elektronicznej do wszystkich studentów uczestniczących w zajęciach. Materiały wysyłane drogą elektroniczną są na odpowiednim poziomie, adekwatne do treści omawianej na zajęciach.

Podczas spotkania z ZO PKA zgromadzeni aktywnie wskazywali na mocne strony kierunku studiów. Wykładowcy motywują studentów do osiągania lepszych wyników nauczania, włączając ich do uczestnictwa w projektach naukowych i pracach translatorskich. Ważnym czynnikiem motywującym do nauki języka nowogreckiego jest możliwość przystąpienia do egzaminu z języka nowogreckiego, który jest przygotowywany i oceniany przez stronę grecką. Do takiego egzaminu studenci mogą przystąpić dzięki współpracy z Centrum Języka Greckiego (KEG) przy greckim Ministerstwie Edukacji, Badań Naukowych i Wyznań Religijnych z siedzibą w Salonikach. Taka możliwość bardzo pozytywnie wpływa na uzyskiwanie przez studentów kierunkowych efektów kształcenia, ale również poprawia ich pozycję na rynku pracy po studiach. Warto również podkreślić dużą swobodę w organizowaniu własnego toku studiów i realizacji zainteresowań. Ponadto dla studentów wizytowanego kierunku niezwykle istotne jest iż, większość zajęć ma charakter seminariów, konwersatoriów i warsztatów.

Koła naukowe na kierunku filologia nowogrecka działają aktywnie, biorąc udział w konferencjach, a także uczestnicząc w badaniach naukowych. Studenci otrzymują bardzo dobrą opiekę merytoryczną, a także materialne środki do rozwijania swoich zainteresowań. Jednostka wspiera proces kształcenia studentów z niepełnosprawnościami zgodnie z zasadami wskazanymi w Regulaminie Studiów.

Specyfika studiów powoduje, iż studentom zapewniana się możliwość realizacji indywidualnej ścieżki kształcenia. Duży nacisk położony jest na pracę indywidualną studenta pod bezpośrednim kierownictwem nauczyciela akademickiego, zwłaszcza przy przygotowywaniu indywidualnych prac etapowych i dyplomowych.

Bardzo pozytywnie należy ocenić jakość obsługi administracyjnej w sprawach związanych z procesem dydaktycznym oraz pomocą materialną. Pracownicy są przygotowani merytorycznie do pełnienia swoich funkcji. Godziny otwarcia Dziekanatów są dogodnie dla studentów.

8.2.

Jednostka podejmuje działania w kierunku rozwoju i doskonalenia systemu wspierania oraz motywowania studentów. Kluczowym aspektem w zakresie monitorowania oraz wspierania i doskonalenia systemu opieki oraz kadry kształcącej studentów jest ankietyzacja. Zwrotność ankiet jest ponadprzeciętna w skali kraju, wynika ona z zaangażowania studentów w doskonalenie ich procesu kształcenia. Ponadto w Radzie Kolegium Artes Liberales w ramach corocznej oceny rozwoju studiów na wizytowanym kierunku formułuje się sugestie dotyczące możliwych usprawnień i udoskonalień. Kluczową rolę mają uwagi studenckie, zarówno te przekazywane indywidualnie, jak i przez pozostający w stałym kontakcie z ogółem samorząd studentów. Niewielka liczba studentów pozwala na lepszy kontakt z nimi oraz ułatwia śledzenie postępów naukowych i motywowanie do rozwoju. Z tego samego powodu znajomość

losów absolwentów motywuje do rozwoju wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych przez studentów.

Informacje o formach opieki nad studentami uczestnicy zajęć uzyskują poprzez informacje od władz Wydziału, samorządu studentów oraz za pośrednictwem Internetu. Zgodnie z sugestiami studentów Jednostka odnowiła swoją stronę internetową, która obecnie jest o wiele bardziej przejrzysta niż poprzednia. Studenci wizytowanego kierunku mają dostęp do każdej informacji dotyczącej ich procesu kształcenia.

System opieki i wsparcia można określić jako kompleksowy, odnoszący się do wszystkich kwestii istotnych z perspektywy studenta aspektów. Działalność Jednostki w tym zakresie uwzględnia wszystkie pojawiające się potrzeby, jest również dostępna dla każdego ze studentów.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Jednostka realizuje wszystkie zadania związane z opieką i wsparciem studenta w procesie kształcenia w sposób odpowiedni. Działania mają charakter kompleksowy, uwzględniają zróżnicowane potrzeby

różnych grup studentów. Dla studentów wizytowanego kierunku niezwykle istotna jest unikatowość, a także indywidualizacja w ramach tych studiów. Niewielka liczba studentów determinuje bezpośredni kontakt z nauczycielami akademickimi oraz umożliwia skuteczne nauczanie skoncentrowane na studencie. Warto rozważyć uruchomienie studiów drugiego stopnia, co pozwalałoby absolwentom na kontynuowanie kształcenie związane z filologią nowogrecką.

7. Ocena dostosowania się jednostki do zaleceń z ostatniej oceny PKA, w odniesieniu do wyników bieżącej oceny

Do 1.10.2012 r. działał kierunek *filologia*, przekształcony w kierunek o nazwie *filologia nowogrecka* (w ramach tego samego uprawnienia nr 1020)